

KULTURSPÅR HALLUNDA

Järnåldersgravfält

Du står nu framför ett gravfält från järnåldern, som sträcker sig upp på berget. Av de 157 gravarna är de flesta runda, flacka och byggda av stenar och jord - så kallade stensättningar. Lättast att upptäcka är högarna som liknar kullar, till vänster på gravfältet finns det flera tydliga högar. Uppe på bergskrönet kan du även se stora stenar i en ring, en gravtyp som kallas domarring.

Inte bara på järnåldern

Endast tre av gravarna har blivit utgrävda av arkeologer. Gravarna som undersöktes var högar och med hjälp av bland annat bitar från en kam, kunde de dateras till yngre järnålder, det vill säga vikingatid.

Gravskick

De flesta döda brändes vid begravningen. Ved staplades till ett gravbål och den döde lades uppklädd på bålet. Med på bålet kunde redskap och vapen följa med, ibland även djur. När bålet brunnit ner och svalnat lade man benbitar och brända föremål i en behållare. Ovanpå den byggdes sedan graven.

Nu och då

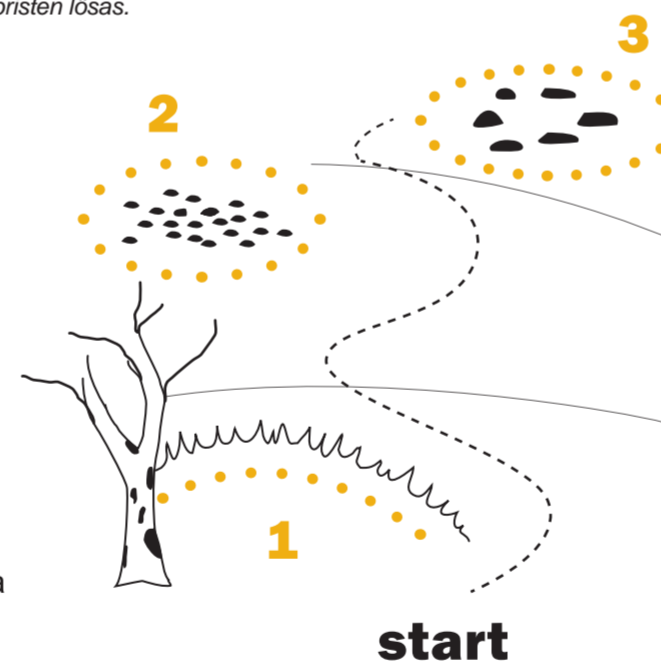
Järnåldersmänniskorna som använde det här gravfältet bodde med största sannolikhet på den plats där Hallunda gård ligger idag.

Den närmsta bebyggelsen ligger på andra sidan gångvägen. Dessa låga enfamiljshus byggdes på Hallundagårds gamla jordbruksmarker i början av 1970-talet och var en del av miljonprogramssatsningen*. Nära centrum byggdes vid samma tid de högre flerfamiljshusen.

* Riksdagen beslutade 1965 att en miljon bostäder skulle byggas på tio år. På så sätt skulle den akuta bostadsbristen lösas.

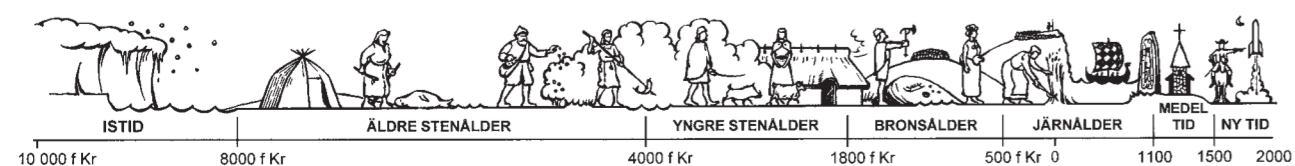
Upptäck gravar!

- 1 Stensättning vid V-formad björk**
En gräsbevuxen stensättning med välvd profil. Inuti denna "kulle" finns en grav från tiden runt yngre järnåldern. Följ stigen upp i skogen till ytterligare en stensättning med mosklädda stenar.
- 2 Mosklädd stensättning**
Denna mosklädda stensättning är en grav från äldre järnåldern. Fortsätt uppför berget till krönet där marken planar ut. Där finner du en ring av stora stenar.
- 3 Domarring**
Förut trodde man att stenringen var samlingsplats för tinget där järnåldersmänniskorna samlades för att avgöra tvister, ta gemensamma beslut och skipa rättvisa. Numera vet man att domarringar är en gravtyp från äldre järnålder.

HALLUNDA IRON AGE BURIAL GROUND

You are now standing in front of a burial ground used in the Iron Age, approximately 1 000 years ago. There are a total of 157 graves here. The Iron Age people who used this burial ground most likely lived in the area where the Hallunda mansion is located today.

Botkyrka socken, fornlämnning nr 75. Vårdas av Botkyrka kommun. Fornlämningar är skyddade enligt lag. Länsstyrelsen. Foto: Jenny Bergensten.

